

AZ ORSZÁGOS IPAR- MŰVÉSZETI ISKOLA JUBILÁRIS ÜNNEPSÉGEI.

ÁS HELYEN találja az olvasó annak a kiállításnak ismeretét és méltatását, melylyel ez a negyedszázadot megért kultur intézetünk a nyilvánosság elé lépett, visszapillantást engedve az alapítás gondjaira és nélkülözésére, számot adva jelen tevékenységéről, és bizalmat, hitet követelve jövő munkássága iránt.

Hogy az az erős munka, amely e kiállítást megelőzte, az ötlet, a szorgalom és ügyesség, mely a kiállított munkák nagy tömegében megnyilvánul, teljes elismerésre talált, annak bizonyossága a napi sajtó és a hozzáértők nyilatkozatai. E helyen azon szűkebb körű, szinte családi jellegű ünnepélyekről emlékezünk meg, melyeket a tanári kar és a tanuló ifjúság rendezett, emlékezetessé kívánván tenni e napokat régi és most is működő tanárai, jelen és egykori tanítványai számára.

Október hó 23-án nyílt meg az iskolai kiállítás, mely alkalommal egybegyűltek az ipari és művészi világ kitűnőségei, azoknak az intézeteknek és egyesületeknek fejei, melyek az intézettel, vagy az iparművészet ügyével összeköttetésben állanak, a reszortminiszter, az államtitkár és tanácsosaik.

Az a néhány szó, amelylyel az iskola igazgatója a szakminisztert fogadta, lapidáris tömörségben mondja el az iskola történetét, célját és jövő törekvéseit. Szerinte: „abból a szerény kis magból, melyet Trefort Ágoston egy negyedszázaddal előbb általános bizalmatlanság és kicsinylés közepette elvetett, egy terebélyes fa nőtt, mely bő táplálékot nyújt mindazoknak, akik a tisztas iparban művészetre is szomjúhozhatnak. — Az 1880-ban alapított egy szakosztályból, aránylag rövid idő folyamán hét szakosztály lett; az egy vezető tanárból huszonegy rendes és segédtanár; a kezdő hét tanulóból közel négyszáz, míg az egymástól távoleső és így az egymás-

közötti érintkezést meghiusító négy szegényes bérlakásból e szép palota.

Emellett — s ami még fontosabb — az iskola legbensőbb életében is megváltozott. Idejekorán levetette azokat a súlyos békókat, amelyek a mult század második felében a művészetet és az iparművészetet szabad mozgásában gátolták. Az oktatás a természetben, a magyar népies művészetben és a hazai ereklékhez fordult. Először modern lett és iparkodik most modernségében magyarrá is lenni.“

A kiállításon végigkalauzolt miniszter úr és a kiállítás vendégei meggyőződhetek arról, hogy az iskola működésének új irányát jellemző szavak igazán komolyan vannak értve. A következő nap reggelén Trefort alapító miniszter sírjánál gyűlt egybe az ifjúság és a tanári kar, hogy szeretettel és hálával emlékezzék meg arról a nagy ideálistáról, akinek már nem adatott meg megérni kicsiny méretű, de nagy jelentőségű alapításainak virágzását. Nemkülönben megkoszorúzza az ifjúság Kelety Gusztávnak, az iskola első igazgatójának sírját is.

Október 27-én rendezte az intézeti ifjúság jubileumi ünnepségét az iparművészeti múzeum nagy csarnokában, kicsiny, de lelkes közönség előtt, akiknek sorai között ott voltak az intézet egykori tanárai, régi növendékek (egyik-másik már országos nevű művész), akik szeretettel sorakoztak ismét az iskola munkásai közé, kiállítván munkákat, hogy így is jelét adják a régi kötelek erejének, melyeket nem pusztít el az élet s az idő.

Az ifjúsági énekkar nyitotta meg az ünnepélyt a Szózat elénekklésével s ugyancsak ez zárta be a Himnuszszal. Közül a beszédek elsejét az iskola igazgatója mondotta, lelkes szavakban buzdítván az ifjúságot a kitartásra azoknak a példáknak nyomán, amelyet az iskola 25 éves élete nyújt.

Ugyanerről emlékezett meg más szavakkal az iparművészeti múzeum igazgatója Radisics Jenő is, aki mint a testvér-intézet feje, a múzeum és iskola között létesült szervi és érzéssbeli kapcsolatra mutatott rá.

Lhotka István növendék lendületes alkalmi ódája és Jámbor Lajos növendék beszéde emelkedtek ki az ünnepi program számai közül, melyek közeit az ifjúsági énekkar magyar dalai töltötték ki, hozzájárulván a hallgatóság megilletődésig fokozódott hangulatának emeléséhez.

A jubiláris ünnepek legutolsójának tárgya Mátrai Lajos tanár volt, mint akinek tanári munkássága egyidejű az iskola működésével. Szeretettel emlékezett meg róla ez alkalommal a tanári kar, melynek mindegyik tagja utána került az intézetbe és az ifjúság, melynek köréből már egész sorát nevelte az ünnepelt tanár a talentumos és hasznavehető művészeknek és iparművészeknek.

Az ez alkalommal egybegyűlt közönség ugyancsak a múzeum kupolás csarnokában fogadta a jubiláló tanárt és művészt, és az ünnepi ének elhangzása után Fittler Kamill üdvözölte őt szívből eredő és szívhez szóló szavakkal, kiterjeszkedve a multa, arra az időre, amelyben Mátrai osztálya egyedül képviselte az intézetet, végigpillantva a fejlődés korán, mely idők mindinkább öregbítettek az ünnepelt munkás férfi érdemeit.

Fittler után a szobrásznövendékek nevében Kreipel Ottó, a többi intézeti növendék nevében Abos B. köszöntötték az ünnepeltet prózában, Lhotka István pedig lelkes költeményben. Úgy az ifjúság, mint a tanári kar ezenkívül ékes üdvözlő okiratokat és díszes emléktárgyakat nyújtottak át Mátrai G. I.

Ezen a helyen feljegyezzük még, hogy az iparművészeti iskola jubiláris kiállítása

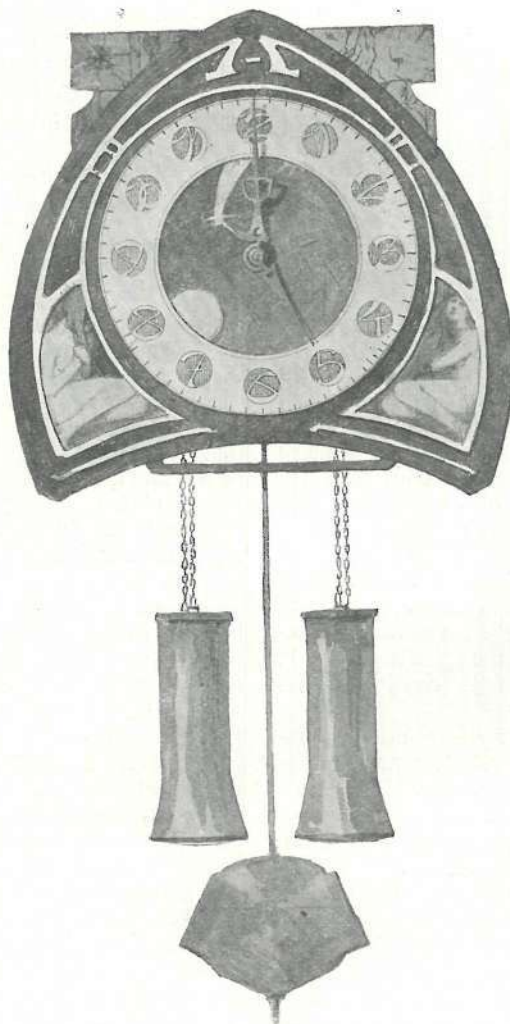
alkalmából az Országos Iparegyesület egy egyesületi ezüst és két bronz-érmét ajánlott föl az intézet tényleges, kiválóbb növendékeinek kitüntetésére; továbbá, hogy a Magyar Iparművészeti Társulat

ugyanilyen célzattal egy ezüst és három bronz Trefort-plaquetet ajánlott föl, végül pedig hogy Thék Endre, mint az Országos Iparegyesület alelnöke száz koronát adott az esti tanfolyam érdekesebb növendékei között való kiosztásra. A tanári testület, valamint a kitüntetéseket adományozók megbízottai alakult bíráló bizottság a következőképpen döntött a kitüntetések felett:

Az Orsz. Iparegyesület ezüstérmét Bódy Kálmán kisplasztikusnak, a bronzérmek egyikét Nemes György díszítő szobrásznak, a másodikat pedig Pilló Sándor díszítő festőnek; a M. Iparművészeti Társulat ezüst Trefort-plaquetjét Jámbor Lajos díszítő festőnek, a bronzpéldányokat pedig Tólos Gyula lakásberendező, Mühlstein I. ötvös és Szémán Gyula díszítő szobrásznak ítélte oda, míg a Thék-féle 100 koronás jutalmat

négy 25—25 koronás részre osztva Ruff András fafaragónak, Csida János kárpitosnak, Tóth Lajos asztalosnak és Pallós Rezső bőrszobrásznak adományozta.

A hivatalos lap nov. 23. száma a következő kitüntetésekről ad hírt, melyek-

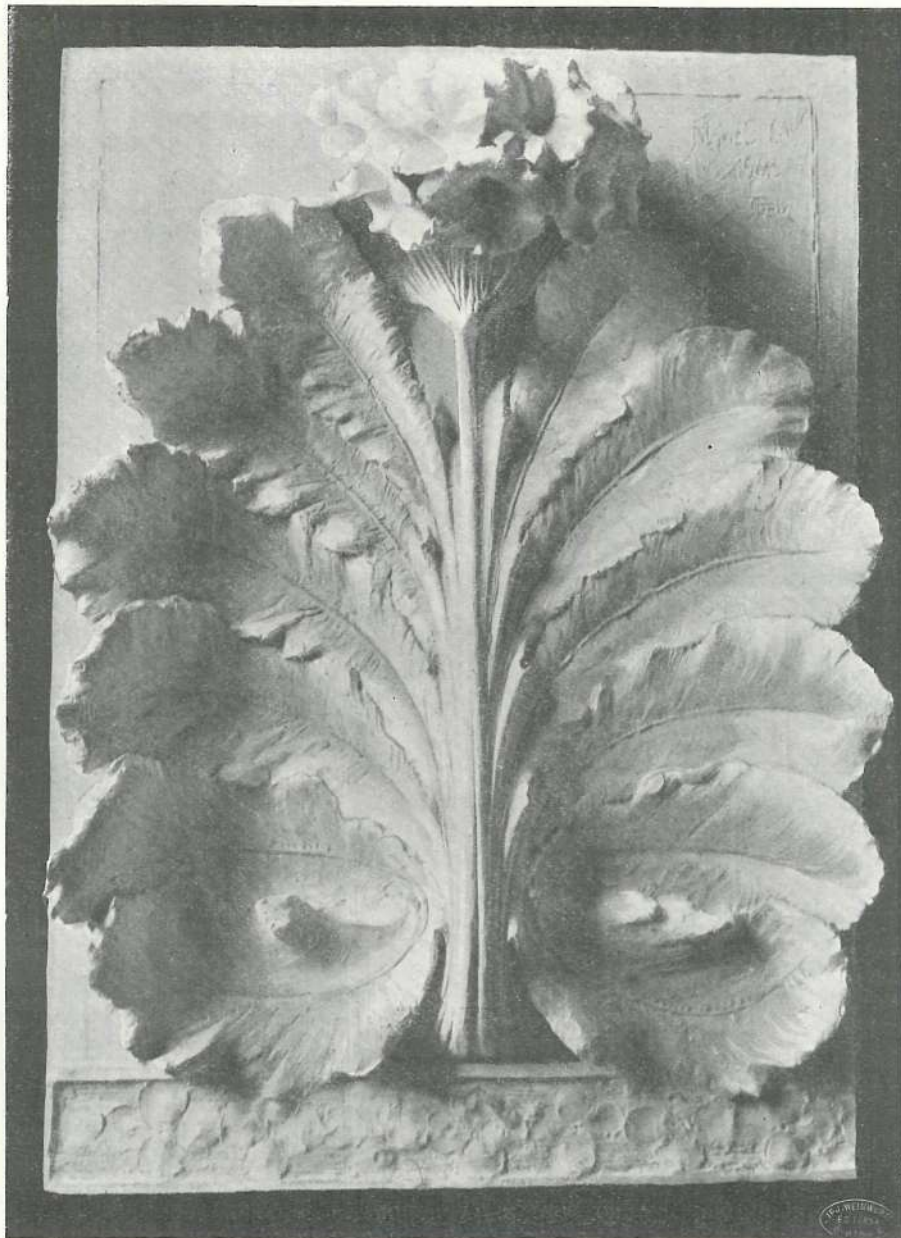

ÓRA.

AZ IPARMŰVÉSZETI
ISKOLA
JUBILÁRIS KIÁLLÍTÁSA.

TERVEZTE
JÁMBOR LAJOS.
TANÁR BENCZUR BÉLA.

AZ ORSZÁGOS IPARMŰVÉSZETI ISKOLA JUBILÁRIS ÜNNEPSÉGEI

HOMLOKDÍSZ.
TERVEZTE NEMES GYÖRGY.

TANÁR MÁTRAI L. GY.

nek egyszerű regisztrálására szorítkozunk annál a közeli viszonynál fogva, amelyben lapunk szerkesztősége a kitüntetett férfiakkal van: A király az iparművészeti oktatás terén szerzett érdemeik elismeréseül *Fittler* Kamill or-

szágos iparművészeti iskolaigazgatónak a magyar királyi udvari tanácsosi címet, *Morelli* Gusztáv tanárnak az iparművészeti iskolai igazgatói címet, *Mátrai* Lajos György tanárnak pedig a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.